

BIBLIOTEKA
SHTETIT

854-2

8 52

Thanas
Dino

BURRAT E LIRISE

dramë

814-2

852.

Thanas Dino

**BURRAT
E LIRISË**

dramë

08261

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

874-2-202-100
515

Thomas Dino

BURRAT
E LIRISË

dramë

Dino, Th.

Burrat e Lirisë. Dramë. T.,
«Naim Frashëri», 1979.

...f.

B-ka të mëdha dhe

B-ka të vogla: 891.983-2

D 52

SHËRËPJA BOTËSE - NAIM FRASHËRI

V E T Ë T :

ÇERCIZ TOPULLI
MIHAL GRAMENO

GODOJA

SIRATI

MAJKOJA

PLAKU GURO

KAPO — kryetar i komitetit kombëtar

ÇARÇAN MAZJA — bari

OSO VRANJA — malësor 100 e ca vjeç

BEGË LESKOJA

SHAHIN MAZJA

SITKI ÇOBOJA

NUSJA

I ARDHURI NGA JANINA

PREFEKTI I GJIROKASTRËS

MITROPOLITI GREK

BIMBASHI

MUHEDIN BEJ KOKO

ALEM LIBOHOVA

Një rapsod, anëtarë të komitetit kombëtar, luftëtarë popullorë, shitës dhe blerës, një tellall, lajmës, roje, dy vrasës të paguar, katër gra, patrullë turke, një myfti, xhandarë, suitë e bimbashit, ushtri turke, një i dërguar turk, komandanti i asqerëve, etj.

KENGE EPIKE

Ç'u ngre Shqipëria prapë,
me Stamboll vuri inatë,
me Stamboll vuri inatë,
e zu luftën me sulltanë;
zuri luftë me sulltanë,
ç'i punon dyfek' i larë,
prapë ç'u ngre Shqipëria,
Çercizi me djemt' e tia.

KENGE ERKE S K E N A I

Fillimi i shekullit, Breguni Himarës

Citim nga himni patriotik «Për mëmëdhenë». Rapsodi thotë këngën e parë tëpike. Dël Perdja. Dekorori jep idenë e bregut për edhe të thellësisë së vendit, maleve të Labërisë! Afroket një varkë. Zbresin dhe shkelin tokën Çerçiz Topulli dhe Mihal Grameno, pas tyre tre djemtë e çetës: Gëzoja, Sërati dhe Majkoja, pasi kanë lidhur varkën dhe kanë hedhur mbi të lopatat.

ÇERÇIZI — (Me të shkelur bregun.) Gjunjzohu, Mihal, të puthim dhenë e Shqipërisë, për të cilën na ka dëshiruar zemra. (Ulet e puth tokën. Pas tij dhe Mihali. Djemtë presin në këmbë. Çerçizi ngrihet ngadalë, merr një grusht dhë në pëllëmbë dhe me një gjest të madhërishtë thotë.) E rëndë shumë vjen, moj baltë, por paç fatin të lehtë.

MIHALI — Për këtë fat të mëmëdheut përpiqemi, kapedan. Qëllim ynë është qëllim kryengritës.

ÇERÇIZI — (Shpërndan baltën rreth e rreth.) Na qof-

të dhe lufta e mbarë, djema, siç na është e bardhë zemra!

GODOJA E SIRATI — Kështu do të na jetë, kapedani!

MIHALI — (I mrekulluar nga bukuria e vendit.) Vend i bukur, mor Çerçiz, veshur me pemë e mbuluar nga bari.

ÇERÇIZI — Bregu i vendeve ku kemi qenë nuk është më i bukur. E këto nuk kanë as lirinë. Si do të jenë këto, kur të bëhet Shqipëria!

GODOJA — Ti, Mihal, i sheh për herë të parë, kurse kapedani i ka shkelur këto vende.

ÇERÇIZI — Në gjithë këtë krah shtrihen fshatrat e Bregut. Më tej, ku fillojnë malet, janë fshatrat e Labërisë dhe të Gjirokastrës.

MIHALI — Pas bukurisë së vendit janë stolitur edhe njerëzit, besoj.

ÇERÇIZI — Dhe me erë rritesh këtu! Eh, mor vëllezër, sikur të kishin gojë këto vende, ç'do tregonin!

(Dëgjohet një fyell i largët dhe i ëmbël.)

MIHALI — Ja! Të jetë zëri që na the, Çerçiz?!

ÇERÇIZI — Një fyell dëgjohet nga mali.

GODOJA — Më bëhet se afrohet për këtëj.

SIRATI — I bie ndonjë bari.

MIHALI — E po kjo është këngë nga ato që të ngrenë në qiell!

ÇERÇIZI — Pas melodisë ky fyell është i ndonjë labi.

MAJKOJA — Të këtë ardhur labi gjer këtu?!

GODOJA — Këtëj dimërojnë bagëtinë. Bëhen përzi-tës¹⁾ me bregasit.

MAJKOJA — Mirë thua, Godo.

1) përziejnë bagëtitë.

- ÇERÇIZI — (Vë dylbinë.) Bari është, dhe mirë e njoha nga fyelli që është lab, se i shoh bërru-
cën mbi krahë. Hidhu, Godo, e bëji zë.
- GODOJA — (Del dhe thërret.) E... e! (Fyelli hesht.)
- ÇARÇANI — E cili je ti, ore!
- GODOJA — Milk, ore, mik!
- ÇARÇANI — Meqë je milk, ja, zbrita.
- ÇERÇIZI — Dyert e shtëpiye janë të hapura për
miqtë. Le pastaj kur është fjala për qëllime
kombëtare.
- MAJKOJA — Hiç merak mos kini, kapedan, njerë-
zit janë djegur për lirinë.
- ÇERÇIZI — Fole mirë, Majko. (Vjen Godoja dhe ba-
riu.)
- ÇARÇANI — Mirë se rrini, burra!
- ÇERÇIZI — Mirë se erdhe, more shok, e të lumshin
këmbët. Si je?
- ÇARÇANI — Mirë. Si jeni ju?
- ÇERÇIZI — Mirë, shumë mirë jemi.
- TË TJERËT — Mirë, mirë.
- ÇERÇIZI — Si të doli bagëtia nga dimri?
- ÇARÇANI — Mirë, mirë doli. Ky mot filloi mbanë.
Koha ngrohet. Presim behar të mirë.
- ÇERÇIZI — Beharofshi gëzuar!
- ÇARÇANI — Faleminderit! Këto ditë do t'i ngremë
dhëntë e do vemi në malet tona.
- ÇERÇIZI — Vafshi shëndoshë! Lab qenke?!
- ÇARÇANI — Nga fshatrat e Gjirokastres. Po edhe ti
andej duhet të jesh, se të njoh nga opingat e
kuqe që ke në këmbë.
- ÇERÇIZI — Mirë e ke, andej jam.
- ÇARÇANI — Po këta shokë?

ÇERÇIZI — Mihalini e kemi nga Korça. Djemtë nga anët tona.

ÇARÇANI — Qofshin të nderuar ngado që janë!

MIHALI — I nderuar qofsh edhe ti, or vëlla!

TË TJERËT — I nderuar!

ÇARÇANI — Ju faleminderit! Ti i kujt je nga Gjirkastra?

ÇERÇIZI — I Topullarajve jam, i Ago Topullit.

ÇARÇANI — I Ago Topullit, the?

MIHALI — E ke dëgjuar?

ÇARÇANI — Dëgjuar e kam. Topullarajt janë derë e lashtë. Edhe ata mbajnë bagëti e bie puna që lidhim fjalë kur hamë malin. (Çerçizit.) Të zë malli, besoj, për këto të shkreta.

ÇERÇIZI — Më merr malli, vërtet.

ÇARÇANI — I madhi je i Agos, se sikur jeni shumë?

ÇERÇIZI — Dymbëdhjetë vëllezër. Unë kam të tjerë mbi vete.

ÇARÇANI — Vëllait të madh, ia kam dëgjuar zënë. Ka dalë maleve, thonë, e kërkon Shqipërinë.

MIHALI — Edhe ne nga të malit jemi. Kapëdan kemi nga Çerçizin.

ÇARÇANI — E paçi me jetë, or djema, e ju qoftë e nderuar lufta. Po nga dolët këtu?

MIHALI — Çerçizi dhe unë ishim në Evropë. Takuam Bajon dhe shikuam nëpër patriotë. Këta djem erdhën e na pritën në det. Stuhia na hodhi këtu.

ÇARÇANI — E pashë, ngrihej vala si mal.

MIHALI — Po djemtë s'pyetën ama, për inat të detit e qiellit bashkë.

ÇARÇANI — Jeni kryengritës.

ÇERÇIZI — Lirinë e Shqipërisë kërkojmë.

ÇARÇANI — Mirë e keni, or djema. Shqipëria është

... baltë e vjetër shumë. Ajo ka qenë më përpara,
më pas u zu njeriu. Ndaj e ka hak lirinë.

ÇERÇIZI — Fjalë të pjekur flet zotrote.

ÇARÇANI — Kur të vish ti në moshën time do flasësh fjalë edhe më me vend. Pastaj, ju që tani
... jeni pleq nga mendtë, gjersa keni marrë rru-
gën e pushkës.

ÇERÇIZI — Në themi se kjo rrugë e shpëton Shqipërinë nga Turqia.

ÇARÇANI — Turqi e zezë! Në çdo hap ka lënë plagë.

ÇERÇIZI — Tani Shqipëria u ngrit.

ÇARÇANI — (Bën shenjë me dorë.) U ngrit, Çerçiz,
(... dërmën Turqisë!

MIHALI — Me popull bashkë.

ÇARÇANI — Ashtu, me popull. Tani do vini në stan,
... apo jeni për rrugë, si e keni?

ÇERÇIZI — Do nisemi!

ÇARÇANI — Jeni për larg?

ÇERÇIZI — Për Gjirokastër e kemi.

ÇARÇANI — Është ca larg. Këmbë të lehta e rrugë
të mbarë, po më prisni pak këtu; u hodha unë
një vrap. (Flet me të fortë.) Begë, ho Begë!
Leri deshtë tani dhe eja mbaj këta miqtë me
muhabet. Dëgjove? O Begë! Lëri deshtë e ulu
poshtë! (Ai del. Vjen Begë Leskoja. Ky është
një djalë i ri, tepër i fuqishëm, që nuk njeh
jetë tjetër, veç asaj të malit. Është i gjithi në
zi; krahëve ka, hedhur lëkurçe. Është i kuqur
e tërë djerse; merr frymë me të shpejtë. Çer-
çizi me shokë e shohin e habiten.)

ÇERÇIZI — Si je, djali i çobanit?

BEGA — Nuk jam djali i çobanit.

ÇERÇIZI — Po i kujt?